GRUNDLÄGGANDE UTBILDNING 2013

ÅBO SEKTORN FÖR FOSTRAN OCH UNDERVISNING

Innehåll

Bästa vårdnadshavare 3
Läroplikt 3
Skolor 3
Den grundläggande utbildningens uppgift 4
Läroplanen 4
Språkstrategi och kulturell identitet 4
Språkprogrammet 5
Utvärdering 5
Elevvård 5
Stöd för lärande och skolgång 6
Skolkurator 7
Psykolog 7
Skolhälsovårdare 7
Tystnadsplikt 8
Samarbete mellan hemmet och skolan 8
Morgon- och eftermiddagsverksamhet 8
Skolskjutsar 8
Årskurserna 9

ÅBO

Pärmbild:
Lausteen koulu

Ombryttning/
Tryckning:
Åbo stad
Tryckeriservicecentralen
Åbo 2012

BÄSTA VÅRDNADSHAVARE

Denna broschyr ger information om den grundläggande utbildningen i Åbo – om skolor och om frågor i anslutning till skolgången. Närmare information ges av alla skolor. Information får man också från ämbetsverkets för fostran och undervisning internetsidor.

www.turku.fi/undervisning

Läroplikt

Grundläggande utbildning innebär allmänbildande undervisning för alla. Läroplikten börjar det år då barnet fyller sju år och upphör när eleven har fullgjort grundskolans lärokurs eller när det har gått tio år från läropliktens början. Om de målsättningar som är stadgade för den grundläggande undervisningen inte uppenbarligen kan nås inom nio år p.g.a. handikapp eller sjukdom, kan läroplikten börja ett år tidigare än den ovannämnda och kan räcka 11 år.

Skolspråket väljs av vårdnadshavarna, förutsatt att eleven förmår studera på detta språk. Anteckningen om modersmål i befolkningsregistret bestämmer således inte skolspråket.

Grundläggande utbildning ges i den nioåriga läropliktsskolan. Skolan erbjuder eleverna allmänbildande kunskaper och färdigheter med tanke på fortsatta studier. Skolan leds av en rektor eller föreståndare. De enskilda klasserna har klasslärare eller klassföreståndare. Undervisning ges också av ämneslärare, speciallärare och specialklasslärare. Skolan kan också ha skolgångsbiträden.

I skolsamfundet finns även skolhälsovårdare, skolläkare, skolkurator och skolpsykolog. I årskurserna 7–9 även studiehandledare. Viktiga personer i skolsamfundet är också skolsekreterare, fastighetsskötare, städ- och kökspersonal.

Eleven och hemmet har i sista hand huvudansvaret för skolgången.

Skolor

Svenska skolor i Åbo med årskurserna 1–6 är Cygnaeus skola, Mariegatan 7, och Sirkkala skola, Sirkkalagatan 20. Båda skolorna har egna elevområden som avgör valet av skola. Sirkkalabackens skola, Österlånggatan 19, är en specialskola för årskurserna 1-9. S:t Olofsskolan, Klostergatan 11, ger undervisning för årskurserna 7–9.

Den grundläggande utbildningens uppgift

Den grundläggande utbildningen är en del av grundtryggheten inom utbildningen. Dess uppgift är att både fostra och utbilda.

I den grundläggande utbildningen ges eleven möjlighet till en mångsidig tillväxt, till lärande och till att utveckla en sund självkänsla. Eleven skall få beredskap för fortsatta studier för att som aktiv medborgare kunna utveckla det demokratiska samhället. Den grundläggande utbildningen skall stöda varje elevs språkliga och kulturella identitet och modersmålsutveckling. Utbildningen skall också väcka lust till livslångt lärande.

Läroplanen

De svenska skolorna i Åbo följer sina egna skolvisa läroplaner som har godkänts av skolornas direktioner. De skolvisa läroplanerna grundar sig på den kommunala läroplanen och de riksomfattande läroplansgrunderna. Ur läroplanen framkommer målen för skolans undervisning och fostran, läroämnen, timfördelningen samt olika stödformer för skolgång och lärande.
Läroplanerna finns på skolornas hemsidor.

De riksomfattande läroplansgrunderna lyfter fram sju temaområden:
1. Att växa som människa.
2. Kulturell identitet och internationalism.
3. Kommunikation och mediekunskap.
4. Deltagande, demokrati och entreprenörskap.
5. Ansvar för miljö, välfärd och hållbar utveckling.
6. Trygghet och trafikkunskap.
7. Människan och teknologin.

För alla temaområden har fastställts mål och centrala innehåll. Temaområdena kan förverkligas inom ett enskilt läroämne, ämnesintegrerat eller som temahelheter, t.ex. temadagar eller temaveckor.

Språkstrategi och kulturell identitet

En av skolans viktigaste uppgifter är att stärka elevernas svenska så att de i alla sammanhang kan använda språket på modersmålsnivå. Eleverna lär sig att uppskatta det egna kulturarvet och att betrakta den finlandssvenska kulturidentiteten som en del av finländsk, nordisk och europeisk kultur.

De tvåspråkiga barnen och invandrarbarnen ges möjlighet att utveckla skolspråket och att lära sig förstå och utveckla en egen språklig och kulturell identitet.

Den svenska skolan är främst avsedd för de svensk- och tvåspråkiga barnen. Skolledaren bedömer i samband med antagningen om elevernas språkkunskaper är tillräckliga för skolgång på svenska.

Språkprogrammet

Inom den grundläggande utbildningen läser man som A-språk (A1-språk) antingen finska eller engelska. A1-språket inleds i årskurs 3.

Såsom andra obligatoriskt språk, B-språk (B1-språk), läser man från och med årskurs 7 engelska eller finska, dvs. det språk som eleven inte läser som A1-språk. B1-språket följer A-språks läroplan.

Frivilliga språk från och med årskurs 4 (A2-språk) är finska, engelska, tyska och franska. Enskilda elever har möjlighet att välja följande kombinationer av A1- och A2-språk (A1-språket nämnt först):

1. finska och engelska
2. engelska och finska
3. engelska och tyska/franska.

Möjlighet att studera enligt kombinationen finska som A1-språk och tyska/franska som A2-språk kan beviljas elev som tidigare på annat sätt erhållit tillräckliga kunskaper i engelska. Beslutet görs av skolans rektor.

Utvärdering

I den svenskspråkiga grundläggande utbildningen i Åbo indelas läsåret i tre terminer; hösttermin, vintertermin och vårtermin. Under läsåret ges kontinuerlig information till eleven och vårdnadshavaren om elevens situation i syfte att vägleda och sporra eleven i hans studier. Vid läsårets slut ges ett läsårsbetyg där framsteg, arbete och uppförande bedöms.

Eleverna går vidare i studierna enligt en i årskurser indelad lärokurs. Upplysningarna om elevens framsteg i studierna samt om elevens arbete och uppförande strävar till att vara informativa.

Verbal bedömning om elevernas framsteg i studierna ges i årskurserna 1–4, vid vinterterminen i årskurserna 5–6 och höstterminen i årskurs 7. Vid de andra terminssluten ges sifferbedömning.

Elevvård

Elevvården skall ta hand om elevernas välmående och trygghet samt stöda hans eller hennes skolgång i samarbete med eleven och vårdnadshavaren. Som mål är att identifiera olika hinder för inlärning, inlärningssvårigheter och andra problem vid skolgången samt att förebygga dem i ett tidigt skede. Elevvård hör till hela personalens uppgifter.

En *större elevvårdsgrupp* behandlar ärenden som gäller den allmänna tryggheten

och välmående i skolan. Till denna grupp kan förutom skolans representanter höra t.ex. skolpolis och personer från social- och ungdomssektorn. Sammankallas vid behov.

Den enskilda elevens ärenden behandlas tillsammans med vårdnadshavaren och eleven. Förutom läraren kan specialläraren, hälsovårdaren, skolpsykologen eller kuratorn vara med i samtalen. Ibland kräver ärendet behandling i elevvårdsgruppen. Om detta informeras vårdnadshavaren på förhand.

En elevvårdsgrupp som behandlar den enskilda elevens ärenden sammanträder regelbundet och till den hör vanligtvis rektorn, specialläraren och hälsovårdaren. Dessutom kan klasslläraren /klassföreståndaren, kuratorn, psykologen och studiehandledaren höra till gruppen. Behandlingen av ärendet dokumenteras och vårdnadshavaren och eleven har vid behov rätt att se vad som antecknats på mötet.

Stöd för lärande och skolgång

Skolan stöder eleven elevens skolgång och inlärning på ett mångsidigt sätt och kommer tillsammans med vårdnadshavaren överens om olika stödformer. Skolan skall inleda stödåtgärderna genast då svårigheter upptäcks så att dessa inte blir större. Stödet skall anpassas till elevens behov. Den nya lagförändringen trädde i kraft 1.1.2011. Enligt den kan eleven få olika kategorier av stöd:

1. Allmänt stöd där eleven får hjälp i tillfälliga inlärningssvårigheter
2. Intensifierat stöd för mera fortgående lindriga inlärningssvårigheter
3. Särskilt stöd ges åt eleven med mera omfattande inlärningssvårigheter

Allmänt stöd

Varje lärare ger allmänt stöd i sin egen klass. Detta betyder att eleverna kan t.ex. ges individuella uppgifter eller extra tid på lektionerna. Detta kallas *differentiering*. *Stödundervisning* är extra undervisning i ett ämne där eleven har tillfälliga svårigheter. Stödundervisning kan ges samtidigt som den ordinarie undervisningen eller efter skoldagen. Vårdnadshavarna informeras om stödundervisningen.

Specialundervisning på deltid ges åt elever som har lindriga inlärnings- eller anpassningssvårigheter. Den ges i allmänhet individuellt eller i smågrupper några timmar i veckan. Målen är att positivt påverka skolmotivationen och arbetsrutinerna i skolgången. Specialläraren arbetar i samarbete med de andra lärarna och vårdnadshavarna.

Intensifierat stöd

Om eleven behöver regelbunden stödundervisning, specialundervisning på deltid eller många olika stödformer samtidigt, skall lärarna göra en skriftlig pedagogisk bedömning och på basen av den *en plan för elevens lärande.* Där antecknas olika stödformer som eleven får samt de arbetsmetoder som hjälper eleven att nå målen i läroplanen. Planen för elevens lärande följer den allmänna läroplanen och den kan göras åt alla elever som har behov av individuella lösningar (också elever som

går snabbt framåt i sina studier). En plan för elevens lärande görs i samarbete med eleven, vårdnadshavaren samt eventuellt med specialläraren.

En del elever behöver hjälp och handledning av ett skolgångsbiträde för att klara sig i sina studier.

Särskilt stöd

Om eleven trots ett mångsidigt intensifierat stöd behöver ännu mera stöd, gör skolan i samarbete med vårdnadshavaren och eleven en s.k. *pedagogisk utredning.* I den beskrivs elevens svårigheter, det intensifierade stödet han/hon har fått samt behovet av särskilt stöd. I vissa fall kan utredningen kompletteras av psykolog- eller läkarutlåtande eller en utredning från socialsektorn. På basen av den pedagogiska utredningen fattas *ett beslut om särskilt stöd.* Direktören för den svenskspråkiga servicen fattar beslutet om särskilt stöd.

I beslutet om särskilt stöd antecknas i vilken skola och klass eleven går samt behovet av tolk- och assistenthjälp. Vårdnadshavaren och eleven hörs om innehållet i beslutet om särskilt stöd.

Individuella mål i ett ämne förutsätter ett beslut om särskilt stöd. Om behovet av stöd förändras samt åtminstone i slutet av årskurs två och före årskurs sju görs ett nytt beslut.
Tillsammans med eleven och vårdnadshavarna görs för eleven i behov av särskilt stöd upp en individuell plan (IP), i vilken redogörs för undervisningsarrangemangen och –innehållet.

Skolkurator

Skolkuratorn är skolans socialarbetare och samarbetar med eleverna, vårdnadshavarna, lärare och utomstående i frågor som berör elevens skolgång, anpassning till skolsituationen, elevens sociala nätverk, psykosociala utveckling och fostran. Vårdnadshavare och elever kan kontakta skolkuratorn för enskilda samtal och familjesamtal.
Skolkuratorn för Cygnaeus, förskolan + årskurserna 1- 6 och gymnasiet är anträffbar per tel. 040-1373680 och skolkuratorn för Sirkkala skola, förskolan + årskurserna 1- 6, Sirkkalabackens skola samt S:t Olofsskolan årskurserna 7 - 9 är anträffbar per tel. 050-432 3588.

Psykolog

Psykologen är anträffbar på Rådgivningsbyrån för uppfostrings- och familjefrågor, Tranbacksgatan 6 hus 31, tfn 262 6830. Kontakt fås även via skolan.

Skolhälsovårdare

Skolhälsovårdaren har sin mottagning på skolan och kan nås i Cygnaeus skola tfn 266 2846, i Sirkkala och Sirkkalabackens skola tfn 266 2847 och i S:t Olofsskolan

266 2849. Skolhälsovårdaren har regelbunden uppföljning gällande elevernas fysiska välmående och ger första hjälp i skolan vid behov.

Tystnadsplikt

Alla anställda inom skolan och ämbetsverket för fostran och undervisning har tystnadsplikt. Enligt lagen om grundläggande utbildning gäller tystnadsplikten alla uppgifter om elevens eller familjens personliga förhållanden och ekonomiska ställning.

Samarbetet mellan hemmet och skolan

Det huvudsakliga ansvaret för barnens fostran är hos vårdnadshavarna. Skolans uppgift är att stöda vårdnadshavarna i deras fostringsarbete. En möjlighet att aktivt delta i samarbetet hem och skola ges via föräldraföreningen. Vårdnadshavarna är också representerade i skolornas direktioner.

Morgon- och eftermiddagsverksamhet

Morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolelever hålls under barnens fritid och verksamheten
är uppbyggd kring trygg samvaro och aktiv sysselsättning med en bekant vuxen som ledare. Mångsidiga aktiviteter och möjlighet att välja betonas. I klubbarna serveras ett mellanmål och avgiften som uppbärs varierar för de olika organisationerna.
Barnen är försäkrade. Morgon- och eftermiddagsverksamhet finns för elever i årskurs 1 och 2.
Till morgon- och eftermiddagsverksamheten inskriver man sig via dataprogrammet Wilma, eller per blankett. Blanketten finns på Åbo stads hemsida www.turku.fi

Ansökningsblanketten skall återlämnas senast före slutet av mars
under adress:
Ungdomscentralen
Eftermiddagsverksamhet för skolelever
Trädgårdsgatan 14 A / PB 126
20101 Åbo
Om klubbplatserna underrättas hemmen per brev före slutet av maj. Tilläggsuppgifter ger Åbo stads ungdomscentral tfn 262 3157, 050 5907 674 eller 050 5546 128.

Skolskjutsar

Elever i årskurs 1–2 får busskort, om skolvägen från hemmet till närskolan är över 3 km. Elever i årskurs 3–9 får busskort, om skolvägen från hemmet till närskolan är längre än 5 km. Abonnerad skolskjuts anordnas i undantagsfall och kräver t.ex. psykolog- eller läkarutlåtande. Skolskjutsansökan fås via skolan, skolcentralen eller på nätadressen
www.turku.fi/koulukuljetus.
Tilläggsuppgifter ger Ämbetsverket för fostran och undervisning, tfn 262 9347.

Årskurserna

Årskurserna 1-6

Årskurserna 1–6
CYGNAEUS SKOLA
info.edu.turku.fi/cygnaeus/ och www.twitter.com/cygnaeusskola
Adress: Mariegatan 7, 20100 Åbo
Rektor: Nicke Wulff
E-postadress: förnamn.efternamn@turku.fi
Telefon: (02) 2629 291
Mobil: 040 670 4248
Elever läsåret 2012-2013: 359
Skolans språkprogram:
A1: finska, engelska
A2: finska (modersmålsinriktad), engelska, franska, tyska
Morgoneftisverksamhet:
Föreningen Cygnaeus Morgonklubb r.f. (i skolans utrymme)
Eftermiddagsverksamhet:
Folkhälsan (i skolans utrymmen)
Åbo svenska församling (Aurelia)
Åbo stads ungdomscentral (Vimma)

SIRKKALA SKOLA
info.edu.turku.fi/sirkkala/ och www.facebook.com
Adress: Sirkkalagatan 20, 20700 Åbo
Rektor: E-postadress: förnamn.efternamn@turku.fi
Telefon: (02) 2629 294
Elever läsåret 2012-2013: 248
Skolans språkprogram:
A1: finska, engelska
A2: finska (modersmålsinriktad), engelska, tyska, franska
Eftermiddagsverksamhet:
Folkhälsan (Vårdbergsgatan 4, åk 1-2)
Sirkkala fritidsklubb r.f. (i skolans utrymmen, åk 3-4)

Årskurserna 1-9

SIRKKALABACKENS SKOLA
info.edu.turku.fi/sirkkalabacken/
Adress: Österlånggatan 19, 20700 Åbo
Föreståndare: Johanna Lindfors
E-postadress: förnamn.efternamn@turku.fi
Telefon, kansli och åk 1-6: (02) 2629 234
Telefon, åk 7-9: 040 1795 435
Elever läsåret 2012-2013: 28
Skolans språkprogram:
A1: finska
A2: engelska
specialskola
Eftermiddagsverksamhet:
Äventyrsparken (åk 1-4)
Folkhälsan (Vårdbergsgatan 4, åk 1-2)
Sirkkala fritidsklubb r.f. (i skolans utrymmen)

Årskurserna 7-9

S:T OLOFSSKOLAN (STO)
info.edu.turku.fi/stolof/
Adress: Klostergatan 11, 20700 Åbo
Kansli: (02) 2629 246
Rektor: Christer Karlsson
E-postadress: förnamn.efternamn@turku.fi
Telefon: (02) 2629 245
gsm 050 4323 662
Elever läsåret 2012-2013: 328
Skolans språkprogram:
A1: finska, engelska
A2: finska (modermålsinriktad), engelska, tyska, franska, ryska